

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/44082
Gk 138

Sayı : 64272063-610- 62365
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/44082)

GÜNLÜDÜR

01 Haziran 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.04.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-808033 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut TOĞRUL'un tarafıma tevcih ettiği 7/44082 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7/44082 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT
TOĞRUL'UN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/44082

Sorular:

Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde Alevilerin yoğunlukta yaşadığı Dedeyazı Mahallesi'nin Kolan mezrasının 100 metre yakınına Mir Serhat Madencilik firması tarafından 2018 yılında maden ocağı yapılmıştı. Şimdi ise aynı yere "Demir Ocağı ve Kıрма Eleme Zenginleştirme Tesisi" ne yıkama tesisi ilave edilmek isteniyor. Yapılmış olan maden ocağı ve şu anda hayata geçirilmeye çalışılan yıkama tesisi bölgede yaşayanlar tarafından istenmemektedir.

Söz konusu ilave yıkama tesisi projesi için yapılmak istenen Halk Katılım Toplantısı'na bölge halkı katılamayacağını ifade etmektedir. Neden olarak ise mevcut şirketin hiçbir kurala uymayarak çalışmalarını yürüttüğü, önce yıkama tesisi yapıp sonra proje için ÇED başvurusunda bulunduklarını ifade ediyorlar.

Bölgede kurulmuş olan maden ocağının köyün ekosistemine ciddi anlamda zarar verdiği söylenmektedir. Maden çalışması sırasında çıkan harfiyatların dere yataklarına, orman arazilerine boşaltılmasından kaynaklı köylülere ait üzüm bağları ve kayısı bahçelerinin zarar gördüğü ifade edilmektedir. Bu zarar Malatya Valiliği'ne bağlı Yatırım İzleme Koordinasyon başkanlığı ve Tarım İl Müdürlüğü tarafından rapor edilmiş. Aynı zamanda maden çıkartılan alan köyün içme ve sulama suyu kaynağının tam üzerinde yer aldığı için bu su kaynağı da maden faaliyetlerinden etkilenmiş. Öte yandan köy halkı içerisinde kronik solunum hastalıklarına sahip insanların, maden ocağından çıkan tozlardan kaynaklı şimdiden büyük sıkıntılar yaşadığı belirtilmektedir. Benzer sağlık sıkıntılarının gelecekte daha çok yaşanacağı aşikârdır. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Doğanşehir'e bağlı Dedeyazı köylülerinin içme suyu kaynağını kurutan maden firmasının şimdi de ek proje ile aynı bölgeye Yıkama Tesisi kurmak istemesi bölgedeki ekosisteme daha fazla zarar verecektir.

Bu bağlamda;

- Dedeyazı'da yapılmak istenen yıkama tesisinin ÇED raporu beklenmeden hayata geçirilmesinin sebebi nedir? Normal durumda önce ÇED raporunun çıkıp daha sonra tesisin yapımına başlanması gerekmiyor mu?
- Bölge halkının tüm itirazlarına rağmen yıkama tesisinin hayata geçirilmesine devam edilecek midir? Bölge halkının iradesi neden dikkate alınmıyor?
- Dedeyazı'da kurulmuş olan maden ocağı bölge ekosistemini nasıl etkilemiştir? Bu konuda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Yok, ise Bakanlığınız bu konuda bir girişimde bulunacak mıdır?
- Dedeyazı bölgesinde yapılmış olan maden ocağının zararları Malatya Valiliği'ne bağlı Yatırım İzleme Koordinasyon başkanlığı ve Tarım İl Müdürlüğü tarafından rapor edilmiş olmasına rağmen ikinci bir proje de ısrar edilmesinin sebebi nedir?
- Dedeyazı bölgesinde sulu tarım yapılan ne kadar tarım arazisi vardır? Bu tarım arazileri maden ocağından ne kadar etkilenmiştir?
- Dedeyazı bölgesine yapılmış olan maden ocağı bölgenin su kaynaklarına ne şekilde etki etmiştir? Bölge haklı gerek içme gerekse de tarımda kullanmış olduğu su ihtiyacını nasıl karşılamaktadır?
- Dedeyazı bölgesine yapılan maden ocağından önce ve sonra kronik hastalara ilişkin veriler nelerdir?
- Dedeyazı bölgesindeki maden ocağı Bakanlığınız tarafından en son ne zaman denetlenmiştir? Ve hangi sıklıkla denetim yapılmaktadır? Yapılan denetimlerde söz konusu şirkete ilişkin bir

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT
TOĞRUL'UN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/44082

...kusur tespit edilmiş midir? Edilmiş ise tespit edilen kusurlar hangileridir?

Yapılmış olan maden ocağı ve yapılmak istenen yıkama tesisiyle, su kaynakları tüketilen ve toprağı verimsizleştirilen köylüler üstü kapalı olarak bölgeden boşaltılmak mı isteniyor?

Cevaplar:

ÇED raporlarına ilişkin hususlarda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan bilgi alınmadır.

Yıkama tesisinin kurulması için ÇED kapasite artışı izni gerekmekte olup, bu hususta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan bilgi alınmalıdır.

Maden ocaklarının tarım arazisi, su kirlenimi gibi çevresel etkileri hususunda Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan bilgi alınmalıdır.

Bahsi geçen saha en son 17/01/2020 tarihinde Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından denetlenmiş olup, ocak alanlarında rehabilitasyon ve basamaklandırma çalışmalarının yürütüldüğü ancak tetkik tarihi itibari ile henüz bitirilmemiş olduğu, bu nedenle söz konusu ocak alanlarında rehabilitasyon ve basamaklandırma çalışmalarına devam edilmesi gerektiği hususları tespit edilmiştir. Bu tespitler neticesinde MAPEG tarafından; söz konusu sahada daimi nezaretçi kontrolünde yalnızca işletme güvenliğine yönelik faaliyetlerde bulunulması gerektiği yönünde ruhsat sahibine, üretim faaliyetlerine izin verilmemesi yönünde ise Malatya Valiliği'ne yazı gönderilmiştir.

MAPEG'e sunulmuş işletme projelerine, mahallinde yapılan kontroller ve maden varlığının tespiti neticesinde onay verilmekte olup, sonrasında ocak açmak için 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7 nci Maddesinde anılan izinler ile varsa özel alan izinlerinin alınması gerekmektedir. Dolayısıyla herhangi bir köyün boşaltılması maksadıyla bir projeye onay verilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.